

maa jeg gjøre opmærksom paa, at saaledes, som Lovforslaget vil komme til at lyde, er Regjeringen tilbøielig til at tage det, og det er saaledes, som Udvalgets Majoritet i det andet Thing maa kunne tage det, thi det er i Realiteten ikke forskjelligt fra, hvad Udvalgets Majoritet i det andet Thing, der vel ved Forhandlingerne blev Minoritet, havde foreslaaet. Endringsforslagene af den ærede Landstingsmand indeholde tillige en Restituering af Lovforslaget med Hensyn til den Endring, som Udvalget har bragt i Forslag om Qvindelægsselet i Viborg. Jeg skal i Henhold til, hvad jeg har hitret, forbeholde mig at komme nærmere tilbage dertil, hvis det skulde behøves.

Lehmann: Det er meget mod mit Ønske, at jeg seer mig nødsaget til at udbede mig Thingets Opmærksomhed for nogle Betragtninger over den foreliggende Sag, deels fordi jeg troer, at der er al Grund til at ønske, at der ikke maa opstaa flere Vanfærligheder paa det Stykke af Banen, vi have at tilbagelægge, og deels fordi jeg, oprigtigt talt, har mere end nok paa min Samvittighed i saa Henseende. Jeg havde derfor haabet at kunne holde mig tilbage i den her foreliggende Sag; men da jeg har den Overbeviisning, at man er kommen ind paa en vigtig Vej, anseer jeg det for min Pligt ikke at gjøre det. Jeg udtalte strax ved Sagens første Behandling den Overbeviisning, at dette Lovforslag var i høi Grad utilstrækkeligt motiveret, rigtignok med nogen Tilbageholdenhed, fordi jeg — det skal jeg ærlig sige — ikke ønskede nogen streng Kritik eller at paatage mig nogen Forpligtelse til og saa i denne Sag at sætte noget Andet istedet. Jeg er i høi Grad blevet bestyrket i denne Overbeviisning ved at conferere med et Par meget sagkyndige Mænd, ligesom det forekommer mig, at baade Folkethingets og Landstingets Udvalg igrunder dele denne Mening. Det vil erindres, at der i Folkethingets Udvalg var en Majoritet, som tiensynlig var gjennetruængt af Fornemmelse af, at det var et høit utilstrækkeligt forberedt Arbejde, der her forelaa; og at Minoriteten i Udvalget, der ved Afstemningen blev Majoritet, har bragt Lovforslaget i en Skikkelse, hvori det ikke er ønskeligt, at

Lovforslag vedtages, idet der nemlig ved Lovforslaget er taget en udtryffelig Reservation om, at Arbejderne ikke maae paabegyndes, førend Tegninger og Overslag ere forelagte, hvorved det altsaa aabenbart er udtalt i selve Loven, at det, der burde være den absolute Forudsætning, ikke er tilstede. Hvad jeg imidlertid i Særdeleshed savner ved Lovforslaget, er, at der ikke findes Noget, der kan ansees som en Begrundelse for — jeg tvivler ikke paa, at en saadan Overbeviiselse virkelig har fundet Sted — at man nu vil forlade det System, hvortil der efter en meget omhyggelig Overbeviiselse og med meget stor Dygtighed er lagt Planen i 1842, og for hvis Sværkættelse der siden den Tid uafbrudt med meget store Opoffrelser er arbejdet. Der er givet nogle Bink i Motiverne, ligesom de ogsaa ere fremkomne af Justitsministeren under Sagens Forhandling, om Erfaringer, der skulde have vist, at Systemet nu skulde kunne trænge til Modification; men det er aabenbart begrundet paa Misforstaaelse, og det er ikke engang klart, om det er Erfaringer, der ere indhentede her i Landet, eller Erfaringer, der ere gjorte i de Lande i Europa, hvor Systemet bruges. I saa Henseende maa jeg være af den bestemte Formening, at det System — hvad jeg har udtalt strax ved Sagens første Behandling — der i 1842 her i Danmark er blevet vedtaget, aldeles feirrigt har bestaaet sin Prøve overalt i Europa, og at der i saa Henseende kun er skeet Fremgang og ikke Tilbagegang. Der har vel været Tilbagegang, men den var begrundet i en vis Exaltation, som gjorde sig gjældende i Nordamerika. Det er nu vistnok en overmaade betænkkelig Sag at afvige væsentlig fra et System, der er undergaaet en meget udførlig og omhyggelig Overbeviiselse, og Grunden hertil er — det paastaar jeg — ikke blevet tilstrækkelig motiveret af den ærede Justitsminister. Jeg mener ogsaa, at man turde vente at faae en bestemt formuleret Tilskendegivelse af, hvori det modificerede System skulde bestaae, der skulde træde i det nuværendes Sted; men jeg paastaar atter, at der ikke findes nogen Hentydning dertil, saa at der altsaa ikke synes at være noget tilstrækkeligt Grundlag til derpaa at gaae videre. Endelig kan jeg ikke skjønne rettere, end at §§ 1 og 2,